

Pozneje pa nam je postala zibel kar — deveta briga. Srečna babica, ako je ujela katerega in ga pridržala pri spécej Polónici. „Pa naj spi na postelji!“ klicali smo bežč na vse strani od zibeli. In babica je morala zibati sama. Čast Bogu, ako je utegnila! „Takega lahkega dela nečete delati otroci!“ rekala je sedeč v hiši pri zibeli ter nejevoljno zroč skozi okno na klanec, koder smo se drevili mi. „Ko se človek takó odpočije pri njem, oh! Ves dan bi zibala, da nimam toliko drugih opravkov. In Bogá bi hvalila, Bogá.“ — Ali imela je zares toliko tisoč skrbij in dela okolo vogla. Mi pa nismo hoteli zibati. Kaj nè, otroci, kolika neposlušnost! Ali nas je Bog kaznoval zánjo in nas je! In babica nam je vedno pravila, da ima Bog dolgo dolgo šibo, s katero seže lehko po vsem svetu. Toda nismo jej verojeli. Ali o tem drugokrat. —

Ljubili pa smo zeló svojo najmlajšo sestrico. Kadar koli jo je vzela mati ali babica v naročaj, hoteli bi biti vsi okolo nje, da jej igramo, da jo kličemo ter vabimo k sebi. Tedaj je babica vsakokrat zopet dobrovoljno zrla na našo mlado ljubezen do male sestrice. Pritiskala na svoje srce Poloničino sræece, poljubovala jo na mehko, nežno liče ter se prav otroški razgovarjala z njo:

„Ne pojdeš nè, kaj nè, Polonica, k nikomur ne pojdeš! Samó pri babici si rada in pri materi, kaj nè. — Ahá, mala sirotica naša! — Stráni, poredneži, ki nečete zibati otroka!“ —

Mih. O. Podtrojški.

Ižanske pripovedke.

(Piše Fr. G. Podkrimski.) = *Gruščan*

3. Sv. Lenart.

Pridrvila se je nekdaj na Ig tôlpa krvolöčnih Turkov, ki so grozovito morili, požigali in plenili po vsej väsi in okolici. Ižansko vas do tal razdejavši, podili so se naprej skozi Staje naravnost proti Gorenjemu Igu. Hoteli so namreč opleniti tudi skrito cerkvico sv. Lenarta, kamor so znosili okoličani vse svoje dragocenosti. S strašnim vikom in krikom so se podili turški pešci in konjeniki po strmem hribu navzgor, a nenadoma zopet hiteli vsi prestrašeni navzdol. — In kaj neki jih je tako uplašilo? — Sv. Lenart, pred čegar podobo so klečali tedaj trepetajoči starci, vzdihajoči bolniki in jokajoči se otroci proseč ga pomoči in obrambe pred silovitimi Mohamedanci, storil je čudež. Ko so se pridrvili Turki nekako do srede rečenega hriba, popadale so hkrati podkove z vseh konjskih kopit in skalnata tla so se jela udirati kakor mehko močirje, da so se — še ne dolgo tega — poznali v skalah razločni sledovi konjskih kopit.

Preplašene Turke pa so zgrabili na begu opogumljeni Ižanci s kosami, cepeci in sekiram ter jih pred Stajo dobro naklestili in jim celó Pašo ubili. Zaradi tega dogodka se imenuje pot ondù še danes „paške ulice.“

Ob zidu cerkve sv. Lenarta visi sedaj konjska podkova. Kadar godujejo Gorenje-Išci god svojega patrona, obesijo okrog cerkvenega zidu velikansko verigo v znamenje močne obrambe sv. Lenarta.

4. Sv. Jurij.

Pet minut hodá zunaj Iga stoji na prijaznem prostoru hriba „Pungerta“ gradič „Son neck.“ Ako sediš za gradom mej umethorisanimi in raznobojsnimi gredicami ter obrneš proti severu svoje oči, odprè se ti prekrasen razgled. Iz daleka te ponosno pozdravlja Ljubljanski grad in stolpi belih cerkvâ, na levej zrè sèm dolí ljubka cerkvika na Rožniku, bolje zadej kipi k višku zelenâ Šmarca Gora, južiske Alpe s Triglavom, a na desnej delajo veličasten okvir krasne kameniške planine in belopečni Grintovec. Pod teboj se razgrinjajo z vasicami posuta polja in travnati pašniki, ki se bolj in bolj izpreminjajo v pusto barje. Malo gradov ima Kranjska s tako lepo odprtim in daljnim razgledom.

V tem gradu je živel nekdaj baron Volk s svojo ženo Evo. Bila sta ohola neverca, ki sta črtila vzlasti katoliško vero in njene naredbe. Nekega dne sta ukazala celo cerkvico sv. Jurija, ki stoji le nekoliko streljajev proč od gradu sredi gozda, opleniti, zvonova in uro pa prenesti na grajski stolp.

Baronov konjar je pri tem plenu zgrabil kip sv. Jurija na oltarji ter ga odnesel v grad. Ondù ga je postavil na mizo, utaknil mu mej lesene prste gorečo svečo in upil: „Sveti, le sveti sv. Jurij!“ — Ker je pa sveča padla iz neokretni roke svetnikove, kričal je konjar nad kipom: „Ker nečeš svetiti, pa pojdi v kuhinjo kuhat!“ — V kuhinji je potisnil svetniku kuhalnico v pest, a ker sv. Jurij tudi kuhalnice ni mogel držati, odbil mu je surovi konjar sè sekiro najprej glavo, potem roki in nogi, ter ga naposled vrgel v peč.

Ali maščevanje božje in sv. Jurija sledilo je takó grdemu početju. Pri tistej priči nastane grózen požar: plamen švigne skozi dimnik pod streho in upepeli mahoma ves grad neverca Volka. — A tudi konjarja je zadela zaslужena kazen; malo dni po požaru so ga razdraženi kmetje prijeli, ko je plenil cerkvico sv. Jurija, ubili ga ter mu odsekali najprej glavo, potem še roki in nogi. — Oskrunjeno cerkvico sv. Jurija pa je — kakor nam poroča zgodovina — ljubljanski škof Tomaž Hren v 6. dan meseca listopada 1614. l. zopet blagoslovil.

Prismuknjeni Čigulin.

(Spisal P. V-š.)

Jemnasta to je bilo smeha in upitja, ko smo se vsuli, kakor čebele iz panja, po zimi iz učilnice. Res niso domá nič kaj radi videli, da smo se namestivali z belim snegom ali pa posmuknili po gladkem ledu, vendar kdo bi se vzdržal, saj je bilo takó vabljivo in taka zabavica se takim mladim nagajilcem, kakor smo bili mi, vže še izpregledá, da le ni bilo nič hujega. In tako je mislil tudi naš dobri gospod učitelj, češ, da smemo malo poskočiti na potu proti domu in si pretegniti mlade kosti, katere so nas vže kar bolele od sedenja v učilnici. A dobremu gospodu učitelju roditelji vendar niso mogli ugovarjati!

In vendar se je našel nekdo, kateremu ni bilo nič kaj po volji naše kepanje in drsanje, a to je bil čuden svat, brez rodú in dóma, povsod dobro znani Čigulin.